

Inleiding congres social media Sociale media en de overheid: de volgende stap!' in Schiedam

Voor de bijbehorende prezi presentatie zie:

<http://prezi.com/kzuftzkxmemh/burgemeester-in-een-netwerksamenleving/>

“Burgemeester, heeft u niets beters te doen dan de hele dag te twitteren. Ga eens aan het werk!”

En

“Zo collega, moet je niet eens dit gaan twitteren”

De eerste uitspraak was van een burger, de tweede van een collega Twentse burgemeester. Beiden hoorden ik drie jaar geleden, kort na mijn aantreden als nieuwe burgemeester van Losser, de mooiste gemeente in ons land, regelmatig.

Nu echter niet meer.

Want zowel de bewoners als collega's merken en zien hoe belangrijk het is om te communiceren als burgemeester. Dat twitteren of facebook niet een hip dingetje is, maar een geweldige manier om in een moderne netwerksamenleving te kunnen sturen.

Ik wil u vandaag iets meer vertellen over mijn gebruik van social media en hoe ik dit met visie en soms met bravoure inzet ter meerdere eer en glorie van de prachtige Losserse samenleving. We leven in een bijzondere tijd. Niet vanwege de digitalisering maar vanwege de – laat ik het maar even zo noemen – dialogisering in de maatschappij. Iedereen zoekt platformen om kennis met elkaar te delen en daarover in gesprek te gaan met elkaar. Iedereen kan zich inmiddels ook toegang verschaffen tot de platformen. Dat geldt voor burgers, bedrijven, overheden, verenigingen, adviesraden en ga zo maar door. En iedereen kan meepraten. En meepraten is nog meer meedoen. Want die participatiemaatschappij waar men in Den Haag zo van droomt, ach die bestaat al lang maar kan wel versterkt worden. Daartoe moet niet de samenleving veranderen, maar de overheid!

Want de netwerksamenleving ziet de overheid steeds vaker als hinderpaal dan als stimulator. De opkomst van sociale media bieden onbegrensde mogelijkheden om het mobiliserende en organiserende vermogen van burgers tegenover de overheid en logge (maatschappelijke) organisaties verder te vergroten. Het vraagt dus vooral om een andere opstelling van overheidsorganen. Een opstelling die de aanwezige betrokkenheid ondersteunt en stimuleert, in plaats van die in de weg te staan.

De overheid heeft eigenlijk drie sturingsinstrumenten: communicatie, geld (belastingen en subsidies) en via regels (ofwel: preek, wortel en stok). Nu sociale media veel invloed hebben en burgers ook eigen initiatieven ontplooiën wordt het noodzaak dat overheden, en vooral gemeenten, leren sturen binnen netwerken.

Dat is lastig. In een netwerk bestaan immers geen hiërarchische relaties: de actoren zijn gelijkwaardig en kunnen niet hun wil aan anderen opleggen. Sturen in een netwerk betekent: zoeken naar partners, zoeken naar een gemeenschappelijk belang of doel en vervolgens met elkaar samenwerken. Om dit in het perspectief te plaatsen van de sturingsinstrumenten: de mogelijkheden om te sturen met geld zijn door het gebrek daaraan in ieder geval drastisch ingeperkt.

Regels werken nog maar ten dele en moeten dus uiterst terughouden worden ingezet. Als vanzelf drijft dan communicatie als belangrijkste instrument naar boven. Niet meer in de vorm van de preek - dat is éénrichtingsverkeer - maar als dialoog. Een dialoog op basis van gelijkwaardigheid.

Iets dat past bij een netwerksamenleving waarbij een gemeenschappelijk gevoeld belang de basis voor samenwerking vormt en technologie hierin een essentiële randvoorwaarde en facilitator is.

Aan de hand van facebook wil ik u aangeven hoe dat kan.

Als voorbeeld neem ik mijn eigen facebook gebruik en vooral de invloed op de samenleving van de gemeente Losser. In Losser wonen ruim 22.000 mensen, verdeeld over 5 dorpen. Een schatting geeft aan dat tussen de 50-60% daarvan facebook gebruikt, en 40% van de Lossenaren zelfs dagelijks.

Met een vijfde van de inwoners ben ik via facebook bevriend. Een samenleving bestaat uit vele kleine netwerken, van vriendenclubs, sportteams, families etc. Die spreken elkaar regelmatig en wisselen oa via social media informatie uit: van foto's tot wat ze hebben gedaan of wat ze vinden.

Facebook is dus geen parallelnetwerk maar loopt dwars door vele andere (en vaak kleinere) netwerken. Als burgemeester wil ik midden tussen de mensen staan, wil met vele in contact komen, weten wat ze beweegt, vertellen wat ik denk dat belangrijk is. Ik zoek dat contact letterlijk: gewoon met de poten in de klei zoals ze bij ons zeggen. Helpen druiven plukken, meedoen aan een actie voor een goed doel, verkeersouder zijn, op bezoek bij mensen die iets verdrietigs of juist heel moois hebben meegemaakt. Maar ik kan niet overal tegelijk zijn. En daarom ben ik ook zo blij met Facebook. Want traditionele media hebben een gering bereik, zeker onder bepaalde sociale groepen.

Facebook wordt door vrijwel alle leeftijden en sociale groepen gebruikt. Doordat ik met velen (o.a. dus uit mijn eigen gemeente Losser) op Facebook bevriend ben, kom ik dus in vele – en nog belangrijker – hele kleine netwerkjes. Ik zie daardoor wat er gebeurt in 'mijn' samenleving en combineer dat met andere informatie die ik heb. Berichten die ik zelf post, worden veelvuldig gedeeld en daardoor dring ik op twee manieren maximaal door in die samenleving.

Ik zal dat toelichten aan de hand van enkele voorbeelden:

a) Allereerst casus: Roma's en het spandoek

b) Tweede casus is Rene,

Rene woont in De Lutte en vecht tegen kanker. Van zijn gevecht maakt hij dagelijks melding via facebook. Net als velen schrijf ik vaak een bemoedigende reactie. Toen ik recent de Mont Ventoux op rende voor het goede doel, stak ik voor hem een kaarsje op in de kapel. Die foto stuurde ik via een private berichtje, echter hij wijdde hieraan zelf een post. Afgelopen vrijdag bezochten hem spontaan enkele Facebookvrienden uit een ander deel van de gemeente. Zonder dat ze elkaar ooit gezien hadden, hadden ze een bijzondere relatie opgebouwd.

c) Derde voorbeeld: verjaardag vieren met facebookvrienden!

Zo maar voorbeelden, waarvan ik weet dat iedere Lossenaar op Facebook ze minimaal een paar keer op zijn timeline heeft gezien omdat er veelvuldig op gereageerd werd.

Facebook heeft mij midden in de samenleving gebracht.

Tot slot: Twitter is voor mij vooral voor media bedoeld.

Vier tweets ter illustratie als afsluiting

- Maut
- Held zijn is een keuze!
- Fietsen met toeristen
- Songfestival